

ffolens Ordning, og da der forelaa et Grundlag fra Forsvarscommissionen, har troet at burde stille mig paa Hærens Standpunkt i Almindelighed. Jeg har troet at burde see bort fra de specielle Corpsers specielle Interesser til Fordeel for det Hele. Jeg troer ikke, at det kan være en saadan Skoles Bestemmelse at danne Videnskabsmænd; dens Opgave maa være at danne brugbare Officerer. Efter det, jeg har havt Leilighed til at see andre Steder, vil det under Gjennemførelsen af denne Plan stille sig paa den Maade, at de unge Mand, som have havt den bedste Forberedelse, og som have størst Tilbøielighed til at dyrke Videnskaben for Videnskabens Skyld, hvis Tilbøielighed gaar i denne Retning, i Retning af abstracte Studier, ville være de flittigste Studenter paa Skolen, ville tage den bedste Examen, og de ville altsaa kunne vælge det Vaaben, i hvilket de ville indtræde. Erfaringen viser da ogsaa, at de ville vælge det Vaaben, i hvilket de tør vente at finde meest Anvendelse for deres Sands og Smag for videnskabelig Beskæftigelse, saaledes at vi til Artilleriet og Ingeniørcorpset netop ville faae de unge Officerer, som føle et Kald for disse Vaaben; de ville i den ældste Afdeling kunne faae en nogenlunde tilfredsstillende Uddannelse i technisk Retning, men til egentlig at blive fremragende eller fuldstændigt uddannede Technikere hører der ganske vist noget Mere, end denne Skole eller overhovedet nogen Skole kan give. I denne Henseende troer jeg, at vi bør henvende os til Udlandet. Jeg troer, der hersker hos os en vis Particularisme med Hensyn til Studierne i det Hele taget, vi vænne os til at søge Alt herhjemme hos os selv, medens det dog ikke er muligt, at vi kunne have alle vore videnskabelige Instituter til samme Høide, som Udlandet er istand til. Jeg troer, at den gamle Praxis, som har været maaskee Aarhundreder, at man gik til Udlandet og der fuldendte sine Studier, naar man havde Gyver og Gaver dertil, burde vi ikke faa ganske forlade. Da vi ingen Høiskole havde, havde vi dog ganske fortrinlige, videnskabeligt uddannede Officerer, som tildeels havde fuldendt deres Studier i Udlandet. Den samme Udvei staaer os fremdeles aaben, men jeg troer ikke, det er Opgaven at danne en Officereskole, som forskaffer os specielle Techni-

kere, men paa den almindelige Uddannelses Bekostning. Siden Høiskolen blev oprettet, er jo ogsaa den polytechniske Skole blevet det, og der er blevet oprettet Realskoler, og det hele Studium af Realvidenskaberne har faaet en Udvikling, som dette ikke havde dengang. Medens jeg derfor maa gjentage, at jeg fuldkommen indrømmer, at Høiskolen har leveret tildeels fortrinlige Individuer, saa skal jeg ikke nægte, at den aldrig ganske har passet i vort hele System, og navnlig maa jeg udtale den Anskuelse, at, siden vort Omraade er blevet saa meget mindre Stat, end vi vare før, vilde denne Plante kun hyderligere have en kunstig Bært, og jeg troer, at der er al Grund for os til at indskrænke os til det Nødvendige, nemlig en Skole, i hvilken vi kunne danne vel underviste Officerer; vi maae give Afkald paa at efterligne den franske école polytechnique, som forresten staaer os aaben, da den ikke udelukker Fremmede. Jeg troer, det vil være meget hensigtsmæssigt, om man sender Officerer, der ere vel forberedte og have Kald til saadanne Studier, derhen og lader dem der erhverve, hvad de ikke kunne erhverve herhjemme.

Madvig: Hvis denne Forhandling kunde have været ført til Ende i Formiddagsmødet, vilde jeg ikke have fastholdt den af mig tidligere fremsatte Begjæring om at faae Ordet. Da den imidlertid nu er gaaet over i et andet Møde, troer jeg — og ikke mindst i Betragtning af det Foredrag, som vi nu hørte af den ærede Krigsminister, — dog at burde gjøre nogle Bemærkninger. Jeg skal ikke fordybe mig i almindelige Betragtninger over Lovforslaget, thi, hvad der i saa Henseende fra mit Standpunkt kunde have været at sige, er, endstjøndt det ikke er blevet udtalt af nogen Enkelt ganske saaledes, som jeg havde tænkt mig det, dog stilletvis kommet frem. Der er derfor kun een Ting, som jeg i saa Henseende vil gjøre opmærksom paa, og det er, at, hvad der her foreligger under Navn af Lovforslag om Hærens Ordning, endnu er aldeles ufuldstændigt. Naar vi have vedtaget dette Lovforslag, ere vi jo ingenlunde særbidige med at ordne